U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci podatele **B. H.,** ve věci podání ze dne 6. 8. 2012, o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Hradci Králové,

takto:

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Pavel Kumprecht a Mgr. Helena Konečná **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 A 83/2012.

Odůvodnění:

Krajskému soudu v Hradci Králové bylo dne 2. 3. 2012 doručeno podání nejasného obsahu, podepsané B. H. V reakci na usnesení krajského soudu ze dne 16. 7. 2012, č. j. 3 Na 64/2012 – 4 (věci byla následně přidělena spisová značka 30 A 83/2012), jímž byl podatel vyzván k odstranění vad tohoto podání, krajský soud obdržel podání ze dne 6. 8. 2012, ve kterém podatel zmiňuje *„podjatou a nezákonnou činnost soudů a soudců včetně soudních komisařů (notářů).“* Konkrétně napadá osoby soudců senátu 30A Krajského soudu v Hradci Králové, kterému byla věc přidělena, a to soudce JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Pavla Kumprechta a Mgr. Helenu Konečnou, kteří se podle podatele prokazatelně *„dopustili nepravdy“* v usnesení č. j. 30 Ca 109/2009 – 12, a žádá též o *„předání všech dosud nedořešených soudních sporů i sporů se správními odděleními mimo obvod Východočeského kraje – Krajského úřadu Královéhradeckého.“* Dalším podáním ze dne 7. 8. 2012 podatel namítl, kromě výše uvedeného, též podjatost předsedy Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Milana Bořka (*„ve vedení zločinecké mafie právní“*), který, dle jeho názoru, nekontroluje podřízený soud v Jičíně, jmenovitě jeho předsedu JUDr. Výmolu a *„neobtěžoval se kontrolovat ani podřízeného soudce JUDr. Jana Rutsche“*, který si, dle názoru podatele, vůbec nepřečetl jeho podání, ale pouze jeho datum, a zaslal podateli výše uvedené usnesení č. j. 3 Na 64/2012 – 4, na základě kterého měly být odstraněny vady podání.

Poněvadž stěžovatel blíže nespecifikoval relevantní důvody podjatosti uvedených soudců, vyzval ho krajský soud usnesením ze dne 21. 8. 2012, č. j. 30A 83/2011 - 11, aby ve lhůtě do 3 týdnů ode dne doručení tohoto usnesení upřesnil důvody, pro které vznesl námitku podjatosti výše jmenovaných soudců, přičemž ho současně poučil ve smyslu § 8

soudního řádu správního (dále jen „ s. ř. s.“). Podáním doručeným krajskému soudu dne 19. 9. 2012 namítl podatel opětovně podjatost uvedených soudců Krajského soudu v Hradci Králové, přičemž v něm zopakoval výše uvedené důvody. Dále namítl podjatost předsedy, všech místopředsedů a dalších soudců a soudních úředníků Okresního soudu v Jičíně s tím, že žádá „*o prokázání jejich duševního zdraví řádným lékařským vyšetřením.*“

Soudci senátu 30 A k námitce podjatosti vznesené podatelem uvedli, že se v předmětné věci necítí být podjatými a není jim známa žádná skutečnost, ze které by mohly vyplynout důvody případných pochybností o jejich nepodjatosti, což stvrdili svými podpisy dne 21. 9. 2012. Následně byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 8 odst. 5 s. ř. s.

Námitka podjatosti je zčásti nepřípustná, zčásti nedůvodná.

Nejvyšší správní soud se především nemohl zabývat námitkou podjatosti směřující proti JUDr. Milanu Bořkovi, předsedovi Krajského soudu v Hradci Králové ani proti předsedovi Okresního soudu v Jičíně, všem místopředsedům a dalším soudcům a soudním úředníkům tohoto soudu, jelikož se tyto osoby nepodílí na projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 30 A 83/2012. Institut podjatosti slouží totiž *„k naplnění jednoho ze základních funkčních principů soudnictví v moderním demokratickém právním státě, vyžadujícím, aby spory účastníků rozhodovali jenom takoví soudci, kteří nemají na věci jakýkoliv zájem a u nichž je proto předpoklad, že spor budou rozhodovat zcela nestranně. Soudnictví je ovšem vždy pojmově spjato s rozhodováním konkrétních pří, tj. nemá povahu akademického řešení obecných právních otázek, které nemají význam pro účastníky řízení; proto i uvedený základní funkční princip nestrannosti je nutno vztahovat toliko ke konkrétní rozhodované věci“* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2008, č. j. Nao 108/2008 - 34, dostupné na www.nssoud.cz). Podatel proto může namítat podjatost pouze u těch soudců, kteří mají v jeho věci rozhodovat. Pokud namítá podjatost soudců jiných, jde o nepřípustný návrh, ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z rozvrhu práce Krajského soudu v Hradci Králové (viz http://portal.justice.cz/) je zřejmé, že JUDr. Bořek působí jako soudce na občanskoprávním oddělení krajského soudu, nikoliv na úseku správního soudnictví; do rozhodovací činnosti jednotlivých soudců, jako funkcionář státní správy soudu, nemá oprávnění jakkoli zasahovat (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 30. 7. 2009, č. j. Nao 33/2009 - 25). Z téhož důvodu se Nejvyšší správní soud nezabýval ani námitkou podjatosti směřující proti předsedovi Okresního soudu v Jičíně, všem jeho místopředsedům a ostatním soudcům či soudním úředníkům, kteří se na projednání a rozhodování věci podatele vedené pod sp. zn. 30 A 83/2012 nepodílí.

Námitkou podjatosti soudců JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Pavla Kumprechta a Mgr. Heleny Konečné, kteří mají dle rozvrhu práce věc projednávat a rozhodovat, se pak Nejvyšší správní soud zabýval věcně.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Princip nestranného, nezávislého a spravedlivého rozhodování představuje základní pilíř a předpoklad fungování soudní moci; tento princip jsou proto všichni soudci povinni ctít a naplňovat.

Podle prvého odstavce ustanovení § 8 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Důvodem vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti.

Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s., je nicméně nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny). Tak jak zákon, a na něj navazující rozvrh práce, určuje osobu zákonného soudce (příslušného soudního oddělení, senátu), je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze tak jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

Podatel námitku podjatosti soudců senátu 30 A Krajského soudu v Hradci Králové založil na skutečnosti, že se v jiném řízení týkajícím se žalobce *„prokazatelně dopustili nepravdy“* ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 30 Ca 109/2009 a že soudce JUDr. Jan Rutsch měl z podání ze dne 2. 3. 2010 vyčíst kromě data minimálně *„věc podání,“* proto má pochybnosti *„zda soudce umí vůbec čísti v rozsahu žáka čtvrté obecné ZDŠ!“*

Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z hlediska objektivního. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení, postoji soudce ve vztahu ke konkrétnímu případu. V dané věci vyplývá z vyjádření všech soudců senátu 30 A, že se za podjaté v souzené věci nepovažují, neboť jim není známa žádná skutečnost, která by mohla pochybnosti o jejich nestrannosti vyvolat.

Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí, s. ř. s., podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Uvedená námitka podatele tak nemůže být shledána důvodnou, neboť okolnosti spočívající v postupu a rozhodování soudců JUDr. Jana Rutsche, JUDr. Pavla Kumprechta a Mgr. Heleny Konečné ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Ca 109/2009 nemohou být důvodem pro jejich vyloučení. Jak zdejší soud uvedl v usnesení ze dne 22. 7. 2009, č. j. Nao 48/2009 - 162, *„[d]řívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti“*. Stejné lze konstatovat i o tvrzeném (a nikterak nedoloženém) pochybení JUDr. Rutsche stran nedostatečného seznámení se s obsahem podání, neboť jde o postup soudce v řízení o projednávané věci, a nelze jej tak zpochybňovat v rámci rozhodování o jeho (ne)podjatosti. Nejvyšší správní

soud podotýká, že postupu soudce JUDr. Jana Rutsche, nemá co vytknout, pokud podatele po obdržení jeho značně obsahově nejasného podání vyzval k odstranění vad bránících jeho věcnému projednání. Z této skutečnosti nelze vůbec na podjatost usuzovat.

Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., důvodem pro vyloučení soudců, přičemž jiné relevantní skutečnosti podatel neuvádí, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudci senátu 30 A Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Jan Rutsch, JUDr. Pavel Kumprecht a Mgr. Helena Konečná z projednávání a rozhodování ve věci sp. zn. 30 A 83/2012 vyloučeni nejsou.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu